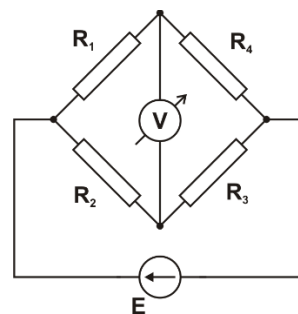

Szabadon választva, oldjon meg az alább javasolt 4 feladat közül 2 feladatot:

F1. Adott a mellékelt ábrán látható Wheatstone-féle híd (a voltmérő ideális és a feszültségforrás belső ellenállása elhanyagolható).

- Vezessük le a voltmérő által mért feszültség kifejezését
- Határozzuk meg milyen viszony kell legyen az ellenállások értékei között ahhoz, hogy a híd egyensúlyban legyen (a voltmérő 0 V-ot mérjen)
- Legyen $R_1 = R_2 = R_3 = R$ és $R_4 = R - \Delta R$, ahol $\Delta R/R \ll 1$. Mit mutat a voltmérő ebben az esetben?
- Mi történik, ha R_4 értéke nem csökken, hanem ΔR -rel növekedik? Indokoljuk meg röviden válaszunk.

F2. Egy függőleges helyzetben levő hengert súrlódásmentesen mozgó, elhanyagolható tömegű dugattyú zár. Kezdetben T_1 hőmérsékleten, ν kmólnyi egyatomos gáz, V_1 térfogatot foglal el. A gáz a következő egymást követő átalakulásoknak lesz kitéve:

- $1 \rightarrow 2$ melegítés addig, amíg a térfogat megkétszereződik és rögzítjük a dugattyút!
- $2 \rightarrow 3$ melegítés addig, amíg a nyomás megkétszereződik és megszüntetjük a dugattyú rögzítését
- $3 \rightarrow 4$ nagyon nagyon lassú kitágulás amíg a térfogat megkétszereződik

Határozzuk meg:

- A gáz kezdeti nyomását
- Ábrázoljuk p-V, V-T és p-T koordináta-rendszerekben a gáz átalakulásait
- A gáz paramétereit minden állapotban
- A gáz által elnyelt hőmennyiségeket az $1 \rightarrow 2$ és $2 \rightarrow 3$ átalakulások során

Adott: $C_V = 3R/2$, $R = 8,31 \cdot 10^3 \text{ J/kmol} \cdot \text{K}$, légköri nyomás $p_0 = 101325 \text{ N/m}^2$

F3. Egy építőtelep daruja függőlegesen emeli fel $m = 2000 \text{ kg}$ -os terhét. Az emelés első szakaszában 5 s ideig egyenletesen gyorsulva emel a $v = 4 \text{ m/s}$ sebesség eléréséig, majd 3 s ideig egyenletesen emel. Ezt követően az utolsó 2 s alatt egyenletesen lassul mozgása a megállásig.

- Ábrázoljuk a teher sebességének változását idő függvényében
- Határozzuk meg a teher gyorsulását az emelés minden szakaszában
- Számítsuk ki milyen magasra emelte a daru a terhét
- Határozzuk meg a fonálerőt az emelés minden szakaszában

Adott: $g = 10 \text{ m/s}^2$

F4. Egy gyűjtőlencse az optikai tengelyre merőlegesen álló tárgyról kétszeres nagyítású képet állít elő egy ernyőn. Ezután a tárgyat 8 cm-rel közelebb visszük a lencséhez, és az ernyővel újra megkeressük az éles képet. Ez a kép már háromszoros nagyítású lesz.

- Határozzuk meg a lencse fókusz-távolságát!
- Mennyivel kellett az ernyőt elmozdítani?
- Merre mozdítottuk el az ernyőt?
- Mi történik ha az eredeti helyzetből a tárgyat nem közelítjük, hanem távolítjuk 8 cm-rel a lencsétől?

Az alábbi 4 elméleti kérdés közül szabadon választva válaszoljon meg 1 kérdést:

E1. Jelentsük ki a fényvisszaverődés és a fénytörés törvényeit! Készítsünk ábrát, amelyen feltüntetjük és értelmezzük a törvényekben szereplő jelöléseket.

E2. Megadva az összefüggésben szereplő jelölések fizikai értelmezését és a mennyiségek mértékegységét írjuk fel az R ellenállású fogyasztón t idő alatt termelt hőmennyiség kifejezését.

E3. Jelentsük ki a csúszó súrlódás törvényeit!

E4. Jelentsük ki a termodinamika első főtételét és írjuk fel annak matematikai kifejezését, megadva a felhasznált jelölések fizikai értelmezését és mértékegységét.

MUNKAI DŐ: 90 perc

ELÉRHETŐ MAXIMÁLIS PONTSZÁM = 100 pont

Pontozás: (F_{1.}) = 40 pont (F_{2.}) = 40 pont (F_{3.}) = 40 pont (F_{4.}) = 40 pont (E.) = 10 pont; 10 pont hivatalból